



ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД міста КИЄВА 01601, м. Київ, вул. Командарма Каменєва 8, корпус 1

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

м. Київ

13 червня 2013 року **№ 826/9127/13-а**

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі головуючого судді Келеберди В.І. розглянувши у письмовому провадженні адміністративну справу

за позовом Київської міської державної адміністрації до ОСОБА_1 ОСОБА_2, третя особа без самостійних вимог на предмет спору: Головне управління Міністерства внутрішніх справ України в м. Києві про обмеження права на мирні зібрання

ОБСТАВИНИ СПРАВИ:

Позивач - Київська міська державна адміністрація - звернулася з позовом до ОСОБА_1, ОСОБА_2 про встановлення обмеження права на мирні зібрання (пікетування, пішої ходи, демонстрацій, мітингів, зборів та іншого) шляхом заборони ОСОБА_1, ОСОБА_2 та іншим суб'єктам, які реалізують право на мирні зібрання проведення заходів та встановлення малих архітектурних форм у вигляді наметів, кіосків, навісів у тому числі тимчасових та пересувних, а також використання гучномовців з 14 червня 2013 року по 31 грудня 2013 року у м. Києві по вулицям Лютеранській і Банковій.

В обґрунтування позовних вимог позивач зазначає, що до Київської міської державної адміністрації надійшло повідомлення від громадянки ОСОБА_1 про проведення заходів у м. Києві по вулиці Лютеранській з 04.06.2013 та безстроково. Мета акції - висловлення протесту щодо порушення конституційних прав матері та малолітньої дитини-інваліда.

Помічником судді 13.06.2013, відповідно до вимог п. 3 [ст. 182 КАС України](#) на підставі [ст. 38 КАС України](#) про розгляд справи повідомлено сторін за допомогою телефонограм (докази належного повідомлення сторін містяться в матеріалах справи).

З метою забезпечення прав і свобод громадян та у відповідності до [ст. 39 Конституції України](#) позивач просить встановити обмеження права на проведення акції протесту.

Від представника Позивача надійшло клопотання про розгляд справи за відсутності Позивача.

Відповідачі ОСОБА_1, ОСОБА_2 письмових заперечень по суті позовних вимог суду не надали в судове засідання не прибули, хоча були належним чином повідомлені про час, дату та місце судового розгляду справи.

Третя особа без самостійних вимог на предмет спору - Головне управління Міністерства внутрішніх справ України у м. Києві також явку уповноваженого представника в судове засідання не забезпечила, хоча була належним чином повідомлена про час, дату та місце судового розгляду справи.

Відповідно до ч. 6 [ст. 128 Кодексу адміністративного судочинства України](#) якщо немає перешкод для розгляду справи у судовому засіданні, але прибули не всі особи, які беруть участь у справі, хоча і були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду, суд має право розглянути справу у письмовому провадженні у разі відсутності потреби заслухати свідка чи експерта.

У зв'язку з неявкою відповідачів та третьої особи без самостійних вимог на предмет спору, належним чином повідомлених про час, дату та місце судового розгляду справи, оскільки позивач клопотав про розгляд справи без його участі, суд ухвалив про вирішення справи у письмовому провадженні.

Розглянувши подані сторонами документи і матеріали справи, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини, на яких ґрунтується позов, об'єктивно оцінивши докази, які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, Окружний адміністративний суд м. Києва, -

ВСТАНОВИВ:

Як вбачається з матеріалів справи, 14.01.2013 ОСОБА_2 звернулась до Голови Київської міської державної адміністрації з повідомленням про продовження з 15.01.2013 09:00 по вул. Лютеранській та вул. Банковій безстрокової мирної акції з голодуванням та застосуванням плакатів та рупорів, кількість учасників акції - 50 осіб. Мета акції - звернення уваги Президента України на порушення його підлеглими конституційних прав людини та громадянина.

Також, судом встановлено, що 04.06.2013 ОСОБА_1 звернулась до Голови Київської міської державної адміністрації з повідомленням про проведення безстрокового голодування біля будівлі Адміністрації Президента України по вул. Лютеранській з 04.06.2013 10:00. Мета акції - поновлення порушених прав матері та дитини.

Згідно з частиною першою [статті 182 КАС України](#) органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування негайно після одержання повідомлення про проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій тощо мають право звернутися до окружного адміністративного суду за своїм місцезнаходженням із позовною заявою про заборону таких заходів чи про інше обмеження права на мирні зібрання (щодо місця чи часу їх проведення тощо).

Частиною 2 [ст. 182 КАС України](#) передбачено, що позовна заява, яка надійшла в день проведення заходів визначених частиною першою цієї статті або після цього залишається без розгляду.

Згідно штемпеля вхідної документації Окружного адміністративного суду м. Києва позивач звернувся з позовом 12.06.2013, тобто позов про обмеження права на мирні подано до суду після початку проведення їх проведення.

Проте, хоча позов про обмеження реалізації права на мирні зібрання щодо заявлених організаторами заходів подано протягом кількох днів після початку їх проведення, суд бере до уваги, що мирне зібрання планується проводити безстроково, а відтак на думку суду відсутні підстава для застосування приписів ч. 2 [ст. 182 КАС України](#).

Судом встановлено, що підставою для звернення до суду слугував лист Головного Управління МВС України в місті Києві від 12.06.2013 №1/4210-кор, в якому повідомляється, що проведення відповідачами цілодобового голодування по вул. Лютеранській та вул. Банковій біля будівлі Адміністрації Президента України створює умови, що викликають невдоволення пересічних громадян та мешканців прилеглих будинків, загрозу безпеці осіб щодо яких здійснюється державна охорона. Також, третя особа вказувала, що акції, що проводяться відповідачами перешкоджають нормальному функціонуванню органу влади.

[Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод](#) 1950 року, ратифікована Верховною Радою України згідно із [Законом України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР "Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів N 2, 4, 7 та 11 до Конвенції"](#), гарантує кожній особі, серед інших прав і свобод, право на свободу зібрань та об'єднання. Зокрема, частиною першою статті 11 Конвенції передбачено право кожного на свободу мирних зібрань і свободу об'єднання з іншими особами, включаючи право створювати профспілки та вступати до них для захисту своїх інтересів.

Статтею 21 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, ратифікованого ще Указом президії Верховної Ради Української РСР від

19 жовтня 1973 року № 2148-VIII, також визнається право на мирні збори. Зазначена стаття визначає, що користування цим правом не підлягає ніяким обмеженням, крім тих, які накладаються відповідно до закону і які є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах державної чи суспільної безпеки, громадського порядку, охорони здоров'я і моральності населення або захисту прав та свобод інших осіб.

Частиною другою [статті 11 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод](#) встановлено, що здійснення прав на свободу зібрань та об'єднання не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, що встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, для запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я чи моралі або для захисту прав і свобод інших осіб. Ця стаття не перешкоджає запровадженню законних обмежень на здійснення цих прав особами, що входять до складу збройних сил, поліції чи адміністративних органів держави.

Право громадян України на мирні зібрання гарантується [Конституцією України](#), згідно з частиною першою статті 39 якої вони мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

Частиною другою цієї статті встановлено, що обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватися судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку - з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Рішенням Конституційного Суду України від 19 квітня 2001 року №4рп/2001 (справа щодо завчасного сповіщення про масові зібрання) дано офіційне тлумачення, за яким організатори мирних зібрань мають сповістити органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування про проведення цих заходів заздалегідь, тобто у прийнятні строки, що передують даті їх проведення. Ці строки не повинні обмежувати передбачене [статтею 39 Конституції України](#) право громадян, а мають служити його гарантією і водночас надавати можливість відповідним органам виконавчої влади чи органам місцевого самоврядування вжити заходів щодо безперешкодного проведення громадянами зборів, мітингів, походів і демонстрацій, забезпечення громадського порядку, прав і свобод інших людей (пункт 1 резолютивної частини).

Суд звертає увагу, що організатори акцій подали повідомлення про проведення громадських заходів в день проведення запланованої акції, що на думку суду унеможлиблює створення належних умови для забезпечення громадського порядку та дотримання прав і свобод інших людей, зокрема з боку Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в місті Києві.

Як зазначалося вище, обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання може встановлюватися лише в інтересах національної безпеки та громадського порядку.

Визначення терміну "національна безпека" надано у [статті 1 Закону України від 19 червня 2003 року № 964-IV "Про основи національної безпеки України"](#), яка вбачає у ній захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією, прикордонної діяльності та оборони, міграційної політики, охорони здоров'я, освіти та науки, науково-технічної та інноваційної політики, культурного розвитку населення, забезпечення свободи слова та інформаційної безпеки, соціальної політики та пенсійного забезпечення, житлово-комунального господарства, ринку фінансових послуг, захисту прав власності, фондових ринків і обігу цінних паперів, податково-бюджетної та митної політики, торгівлі та підприємницької діяльності, ринку банківських послуг, інвестиційної політики, ревізійної діяльності, монетарної та валютної політики, захисту інформації, ліцензування, промисловості та сільського господарства, транспорту та зв'язку, інформаційних технологій, енергетики та енергозбереження, функціонування природних монополій, використання надр, земельних та водних ресурсів, корисних копалин, захисту екології і навколишнього природного середовища та інших сферах державного управління при виникненні негативних тенденцій до створення потенційних або реальних загроз національним інтересам.

Згідно зі [статтею 3 цього Закону](#) об'єктами національної безпеки є:

- людина і громадянин - їхні конституційні права і свободи;
- суспільство - його духовні, морально-етичні, культурні, історичні, інтелектуальні та матеріальні цінності, інформаційне і навколишнє природне середовище і природні ресурси;
- держава - її конституційний лад, суверенітет, територіальна цілісність і недоторканність.

Національні інтереси відповідно до зазначеного акта - життєво важливі матеріальні, інтелектуальні і духовні цінності Українського народу як носія суверенітету і єдиного джерела влади в Україні, визначальні потреби суспільства і держави, реалізація яких гарантує державний суверенітет України та її прогресивний розвиток; загрози національній безпеці - наявні та потенційно можливі явища і чинники, що створюють небезпеку життєво важливим національним інтересам України.

У практиці застосування юридичних термінів громадський порядок можна визначити як сукупність усіх правил, що регламентують суспільні процеси і відносини між його окремими частинами; у вузькому - інститути і норми, що обумовлюють статус

людини і громадянина та соціальних груп у суспільстві тою мірою, якою це зумовлено їх інтересами та закономірностями розвитку самого суспільства, а також науково обґрунтовані відносини між членами суспільства та його структурними елементами.

Згідно з Положенням про службу дільничних інспекторів міліції в системі Міністерства внутрішніх справ України, затвердженим [наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 листопада 2010 року № 550](#), громадський порядок - це система суспільних відносин, які складаються і розвиваються в громадських місцях під впливом правових та соціальних норм, спрямованих на забезпечення нормального функціонування установ, організацій, громадських об'єднань, праці й відпочинку громадян, повагу до їх честі, людської гідності та громадської моралі.

Тлумачення понять "національна безпека", "громадський порядок", "громадська безпека" та інших, що стосуються окремих положень щодо обмеження прав, містяться також у Сіракузьких принципах тлумачення обмежень і відступів від положень Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, схвалених економічною та соціальною радою Організації Об'єднаних Націй у 1985 році.

Так, згідно з названим актом "громадський порядок" можна визначити як сукупність норм, які забезпечують життєдіяльність суспільства або як низку основоположних принципів, на яких побудовано суспільство. Повага до прав людини є частиною громадського порядку. Громадський порядок необхідно тлумачити в контексті задач конкретного права, яке обмежено з цієї підстави.

Під "громадською безпекою" мається на увазі захист від загрози безпеці людей, їхньому життю або фізичному здоров'ю, а також серйозних збитків їхньому майну.

Частиною п'ятою [статті 182 КАС України](#) передбачено, що суд задовольняє вимоги позивача в інтересах національної безпеки та громадського порядку в разі, якщо визнає, що проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій чи інших зібрань може створити реальну небезпеку заворушень чи злочинів, загрозу здоров'ю населення або правам і свободам інших людей. У постанові суду вказується спосіб обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання.

Необхідно зазначити, що для прийняття рішення про задоволення позову суд повинен пересвідчитися у реальності можливої загрози, при цьому така реальність повинна бути підтверджена відповідними доказами.

Проаналізувавши повідомлення Головного управління Міністерства внутрішніх справ України в м. Києва суд вбачає можливість порушення відповідачами під час проведення безстрокової акції голодування інтересів національної безпеки і громадського порядку в перешкоджанні вільному доступу громадян та працівників до державної установи, поруч з якою проводиться акція голодування; порушенні

нормального руху транспортних засобів на ділянці дороги, наближеної до місця проведення голодування та права і свободи мешканців прилеглих будинків, з огляду на викладене.

Суд вважає, що при реалізації прав громадян на мирні зібрання мають враховуватися інтереси громадського порядку та не повинно бути посягань на права і свободи, честь і гідність інших людей, оскільки згідно зі [статтею 68 Конституції України](#) кожен зобов'язаний неухильно додержуватися [Конституції](#) та законів України.

Враховуючи, що відповідачами голодування проводиться цілодобово та безстроково з використанням гучномовців, суд вбачає при реалізації відповідачами права на мирні зібрання має місце порушення громадського порядку та прав і свобод мешканців прилеглих будинків.

Оскільки безстрокова акція голодування проводиться біля будівлі Адміністрації Президента України, суд дійшов висновку, що такий захід складає труднощі для організації державної охорони Президента України Януковича В.Ф. та інших посадових осіб, які підпадають під дію [Закону України "Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб"](#).

З огляду на безстроковість акції та її місце проведення (вул. Лютеранська, Банкова біля будинку Адміністрації Президента України), суд вбачає порушення громадського порядку в перешкоджанні вільному доступу громадян та працівників до державної установи та створенні умов, що перешкоджають нормальному функціонуванню зазначеної державної установи.

З урахуванням викладеного, з метою забезпечення правопорядку, запобігання вчиненню злочинів, правопорушень, для охорони здоров'я населення, захисту прав і свобод мешканців міста Києва, забезпечення нормального функціонування державної установи суд дійшов висновку про доцільність встановлення обмеження реалізації права на мирні зібрання (пікетування, пішої ходи, демонстрацій, мітингів, зборів та інших категорій мирних зібрань) шляхом заборони відповідачам та іншим суб'єктам, які реалізують право на мирні зібрання, проведення заходів та встановлення малих архітектурних форм у вигляді наметів, кіосків, навісів у тому числі тимчасових та пересувних, а також використання гучномовців з 14 червня 2013 року по 31 грудня 2013 року у місті Києві по вулиці Лютеранській та Банковій.

З огляду на викладене, суд приходить до висновку, що позов подано в інтересах національної безпеки та громадського порядку та, що позовні вимоги Київської міської державної адміністрації про обмеження права на мирні зібрання є обґрунтованими та підлягають задоволенню.

Згідно з частиною першою [статті 71 Кодексу адміністративного судочинства України](#) кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених [статтею 72 цього Кодексу](#).

Постанова суду про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання відповідно до пункту 6 частини першої [статті 256 КАС України](#) підлягає негайному виконанню.

Керуючись статтями [69-71](#), [160-163](#), [182](#), [256 Кодексу адміністративного судочинства України](#), Окружний адміністративний суд міста Києва

ПОСТАНОВИВ:

1. Позовні вимоги задовольнити.

2. Встановити обмеження реалізації права на мирні зібрання (пікетування, пішої ходи, демонстрацій, мітингів, зборів та інших категорій мирних зібрань) шляхом заборони ОСОБА_1, ОСОБА_2 та іншим суб'єктам, які реалізують право на мирні зібрання, проведення заходів та встановлення малих архітектурних форм у вигляді наметів, кіосків, навісів у тому числі тимчасових та пересувних, а також використання гучномовців з 14 червня 2013 року по 31 грудня 2013 року у місті Києві по вулиці Лютеранській та Банковій.

3. Постанова суду у справах про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання виконується негайно.

Згідно ст. [ст. 185-186 КАС України](#) сторони та інші особи, які беруть участь у справі мають право оскаржити в апеляційному порядку Постанову повністю або частково. Скарга про апеляційне оскарження подається протягом 10 днів з дня проголошення. Скарга подається до апеляційного суду через суд першої інстанції.

Згідно [ст. 254 КАС України](#) Постанова, якщо інше не встановлено [КАС України](#), набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги.

Суддя

В.І. Келеберда